

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

ĐINH THỊ HIỀN

**XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

**TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC
Mã số: 9310204**

HÀ NỘI - 2026

**Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

Chủ tịch Hội đồng

PGS.TS. Lý Việt Quang

Người hướng dẫn khoa học:

1. PGS,TS. Trần Minh Trường

2. TS. Đinh Ngọc Quý

Phản biện 1: PGS.TS. Phạm Huy Kỳ

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Phản biện 2: PGS.TS. Nguyễn Thăng Lợi

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Phản biện 3: PGS.TS. Nguyễn Thị Thọ

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

**Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp học viện
hợp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

vào hồi 8 giờ 00 ngày 06 tháng 5 năm 2026

**Có thể tìm hiểu luận án tại: Thư viện quốc gia
Và Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Chủ tịch Hồ Chí Minh vừa là nhà chính trị, vừa là nhà tư tưởng, vừa là một nhà giáo, một người thầy mẫu mực. Người đã để lại di sản to lớn về giáo dục, trong đó có giáo dục Đại học và xây dựng ĐNNG, ĐNGV. Người khẳng định: “Không có thầy giáo thì không có giáo dục, không có giáo dục thì không có cán bộ, không có cán bộ thì không nói gì đến kinh tế, văn hóa”. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG, ĐNGV mang giá trị chiến lược, định hướng cho công tác cán bộ trong ngành giáo dục nói chung và GDDH nói riêng.

Nhận thức sâu sắc giá trị và tầm quan trọng của tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG, ĐNGV, Đảng, Nhà nước ta đã chỉ đạo vận dụng, phát triển sáng tạo hệ thống quan điểm của Người vào thực tiễn.

Đại học Thái Nguyên là “Đại học vùng” lớn nhất cả nước. thực hiện "nhiệm vụ kép" chiến lược: vừa nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học, vừa phục vụ phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ an ninh vùng TDMNBB. Trong hơn ba thập kỷ xây dựng và phát triển, ĐHTN đã xây dựng ĐNGV trở thành lực lượng đông đảo, đóng góp trực tiếp vào sự nghiệp giáo dục, đào tạo nguồn chất lượng cao, NCKH, CGKH-CN và tư vấn chính sách phát triển vùng. XD ĐNGV tại ĐHTN vừa có những ưu điểm, vừa còn những tồn tại kéo dài như: sự mất cân đối về cơ cấu ngành nghề, độ tuổi và trình độ chuyên môn; tình trạng “chảy máu chất xám”; năng lực thiếu và không đồng đều...., khiến cho ĐNGV ĐHTN đông nhưng không mạnh và mất cân đối; tư duy bao cấp và sức ì còn tồn tại trong nhận thức...

Đứng trước yêu cầu đổi mới và phát triển của GDDH trong kỷ nguyên mới, ĐHTN với vị thế và trách nhiệm xã hội của một đại học vùng cần tiếp tục xây dựng và phát triển toàn diện ĐNGV. Vấn đề xây dựng ĐNGV ĐHTN trở thành vấn đề cấp thiết. Vì vậy, nghiên cứu sinh lựa chọn chủ đề: ***“Xây dựng đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên hiện***

nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh” làm đề tài luận án Tiến sĩ ngành Hồ Chí Minh học của mình.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Luận án nghiên cứu hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG, ĐNGV; giá trị và ý nghĩa của tư tưởng đó; phân tích thực trạng và đề xuất định hướng, giải pháp xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Phân tích các công trình nghiên cứu có liên quan qua đó xác định những kết quả đã đạt được, những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu.

Làm rõ cơ sở lý luận của xây dựng ĐNGV theo tư tưởng Hồ Chí Minh, ý nghĩa của tư tưởng đó đối với xây dựng ĐNGV.

Phân tích, đánh giá thực trạng xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh, chỉ ra những kết quả đạt được, những tồn tại, nguyên nhân và những vấn đề đặt ra trong bối cảnh GDDH mới.

Phân tích các yếu tố tác động, đề xuất các định hướng và một số giải pháp xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Luận án nghiên cứu vấn đề xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung: nghiên cứu tư tưởng của Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG, ĐNGV; thực trạng xây dựng ĐNGV ĐHTN; vận dụng xây dựng ĐNGV tại ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Về không gian: nghiên cứu vấn đề xây dựng ĐNGV theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở ĐHTN – đại học vùng với 14 đơn vị đào

Về thời gian: Luận án nghiên cứu quá trình xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh từ năm 2015 đến 2025, định hướng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án nghiên cứu trên lý luận của chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm và đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về đổi mới giáo dục đào tạo và xây dựng ĐNNG; xây dựng ĐNGV.

4.2. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

Luận án tuân thủ phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, các phương pháp liên ngành và chuyên ngành Hồ Chí Minh. Cụ thể:

Chương 1 sử dụng chủ yếu các phương pháp lịch sử - logic, văn bản học, phương pháp phân tích – tổng hợp tài liệu, hệ thống hóa và so sánh,

Chương 2 sử dụng chủ yếu các phương pháp phân tích – tổng hợp, logic – lịch sử, hệ thống hóa và khái quát hóa lý luận, kết hợp với phương pháp văn bản học.

Chương 3 sử dụng chủ yếu các phương pháp điều tra xã hội học, phỏng vấn, tham khảo ý kiến chuyên gia, kết hợp với phương pháp thống kê, phân tích – tổng hợp và so sánh.

Chương 4 sử dụng các phương pháp phân tích – tổng hợp, khái quát hóa, dự báo khoa học và tham khảo ý kiến chuyên gia, kết hợp với phương pháp so sánh và hệ thống hóa.

5. Đóng góp mới về khoa học của luận án

Trên cơ sở tiếp thu, kế thừa kết quả của những công trình khó học có liên quan, luận án thực hiện nghiên cứu, làm rõ một số vấn đề cơ bản: *Một là*, nghiên cứu một số quan điểm của Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên. *Hai là*, phân tích, làm rõ thực trạng xây dựng đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên theo tư tưởng Hồ Chí Minh giai đoạn 2015 – 2025. *Ba là*, dự báo những nhân tố tác động, định hướng và giải pháp xây dựng đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh.

6. Ý nghĩa của luận án

- *Về mặt khoa học*: góp phần hệ thống hóa tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG, ĐNGV; bổ sung cách tiếp cận từ góc độ ngành Hồ Chí

Minh học; làm rõ đặc thù xây dựng ĐNGV tại đại học vùng miền núi.

- *Về mặt thực tiễn*: cung cấp cơ sở khoa học cho ĐHTN trong xây dựng ĐNGV; Kết quả nghiên cứu của luận án có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo, hỗ trợ công tác nghiên cứu, tuyên truyền, giáo dục, nâng cao hiệu quả việc xây dựng đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên và các đại học vùng trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đại học Việt Nam hiện nay.

7. Kết cấu luận án

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Danh mục tài liệu tham khảo và Phụ lục, nội dung Luận án gồm 4 chương, 11 tiết.

Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1.1.1. Nghiên cứu về xây dựng đội ngũ giảng viên

Các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước đều thống nhất khẳng định vai trò trung tâm, mang tính quyết định của giảng viên đối với chất lượng và hiệu quả của giáo dục đại học. Các nghiên cứu sớm tiêu biểu như công trình của David Kember và Lyn Gow, Raja Roy Singh, Richard C. Levin ... đã chỉ ra rằng xây dựng ĐNGV có năng lực nghiên cứu và giảng dạy là điều kiện tiên quyết để hình thành các đại học đẳng cấp quốc tế. Các báo cáo của UNESCO, ILO và Liên hợp quốc tiếp tục làm rõ những yêu cầu mới đối với giảng viên đại học trong thế kỷ XXI.

Ở Việt Nam, nhiều nhà khoa học như Đỗ Minh Cương, Nguyễn Thị Doan, Lê Đức Ngọc, Phan Văn Kha, Nguyễn Kim Hồng, Lê Thạc Diên ... đã tập trung phân tích vai trò then chốt của ĐNGV đối với chất lượng giáo dục đại học, đồng thời chỉ ra những hạn chế về cơ chế tuyển dụng, đãi ngộ, điều kiện làm việc và môi trường nghiên cứu. Trên cơ sở đó, các công

trình đề xuất nhiều giải pháp về công tác xây dựng ĐNNG hay quản lý nhà nước về nhà giáo, đạo đức giảng viên và phát triển năng lực số.

Nhìn chung, hệ thống các công trình đã cung cấp nền tảng lý luận và thực tiễn quan trọng cho nghiên cứu xây dựng ĐNGV, đồng thời gợi mở yêu cầu tiếp tục tiếp cận vấn đề này từ góc độ tư tưởng Hồ Chí Minh, gắn với điều kiện và nhiệm vụ cụ thể của giáo dục đại học Việt Nam hiện nay.

1.1.2. Nghiên cứu về tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà giáo và sự vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng đội ngũ nhà giáo

Các công trình tập trung làm rõ vị trí, vai trò, phẩm chất và sứ mệnh của ĐNNG trong sự nghiệp giáo dục và xây dựng con người mới Việt Nam. Tiêu biểu cho hướng nghiên cứu này có thể kể đến các công trình của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Phạm Minh Hạc, Phan Ngọc Liên, Nguyễn An, Hoàng Trang, Vũ Văn Gàu, Lê Văn Yên, Mạch Quang Thắng, Lý Việt Quang, Trần Minh Trường, Nguyễn Thanh Tuấn, Nguyễn Văn Trung ... khẳng định trong tư tưởng Hồ Chí Minh, nhà giáo là lực lượng nòng cốt của sự nghiệp “trồng người”, giữ vai trò trực tiếp quyết định chất lượng giáo dục và đào tạo. Người thầy không chỉ truyền thụ tri thức mà còn là tấm gương về đạo đức, nhân cách, lối sống và phương pháp làm việc khoa học; phải thường xuyên rèn luyện phẩm chất cách mạng, nâng cao trình độ chuyên môn và năng lực sư phạm. Đây là nền tảng lý luận quan trọng cho việc nghiên cứu và xây dựng ĐNNG ở Việt Nam hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Nhiều công trình đã đi sâu nghiên cứu việc vận dụng tư tưởng của Người vào xây dựng ĐNNG và ĐNGV trong những điều kiện, lĩnh vực và bối cảnh cụ thể. Chuỗi các tác giả tiêu biểu gồm Đinh Thị Thúy Hải, Hoàng Anh, Bùi Mạnh Hùng, Ngô Văn Hà, Nguyễn Minh Hải, Trịnh Thị Phương Oanh, Lê Thị Anh... Các công trình này đã hệ thống hóa quan điểm Hồ Chí Minh về “người thầy”, làm rõ yêu cầu xây dựng ĐNNG, giảng viên, gắn việc xây dựng ĐNGV với bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, công nghiệp hóa, hiện đại hóa và Cách mạng công nghiệp

lần thứ tư; đồng thời phân tích thực trạng ĐNGV ở những không gian cụ thể; trên cơ sở đó, đề xuất hệ thống giải pháp tương đối toàn diện, góp phần làm rõ giá trị thực tiễn và tính thời sự của việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng ĐNGV đại học Việt Nam hiện nay.

1.1.3. Nghiên cứu về XD ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Các công trình chủ yếu tập trung phân tích thực trạng, các yếu tố tác động và đề xuất giải pháp phát triển ĐNGV trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học và tự chủ đại học. Tiêu biểu có thể kể đến các tác giả Phạm Văn Hùng, Nguyễn Thị Thu Hương, Đỗ Thị Hà Phương, Phí Đình Khương, Lê Thu Hà, Trần Thị Hồng, Nguyễn Thanh Huyền, Hoàng Thị Cương, Phạm Hồng Quang... Tuy nghiên cứu từ nhiều góc độ, các công trình đều chỉ ra những hạn chế còn tồn tại trong cơ chế đãi ngộ, môi trường làm việc, điều kiện nghiên cứu và quản lý đội ngũ; đồng thời đề xuất các nhóm giải pháp như hoàn thiện chính sách, cải thiện môi trường học thuật, nâng cao năng lực nghiên cứu, tạo động lực làm việc và phát huy vai trò chủ động, sáng tạo của giảng viên.

Một số công trình đã trực tiếp tiếp cận việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng ĐNGV tại ĐHTN. Chuỗi tác giả tiêu biểu gồm Đỗ Thị Thu Hồng, Lương Thị Thúy Nga, Phạm Thị Bích Huệ, Trần Thanh An, Thái Hữu Linh, Nguyễn Thị Thủy, Nguyễn Thị Như Quỳnh... khẳng định giảng viên là lực lượng giữ vai trò nòng cốt trong việc truyền bá tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho sinh viên; đồng thời là chủ thể trực tiếp hiện thực hóa các giá trị đó trong giảng dạy, nghiên cứu và ứng xử nghề nghiệp. Nội dung vận dụng tập trung vào bồi dưỡng tư duy biện chứng, giáo dục đạo đức cách mạng, xây dựng phong cách làm việc khoa học, dân chủ, nêu gương và đổi mới phương pháp dạy học theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Trên cơ sở đánh giá thực trạng ĐNGV ĐHTN, các công trình đề xuất những giải pháp gắn giữa nâng cao năng lực, đạo đức nghề nghiệp của giảng viên với hoàn thiện cơ chế quản lý, khen thưởng, động viên và tạo điều kiện để giảng viên tập trung vào các nhiệm vụ cốt lõi

của nghề giáo, qua đó góp phần làm rõ hướng tiếp cận đặc thù trong xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

1.2. KHÁI QUÁT KẾT QUẢ CÁC NGHIÊN CỨU VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

Nhìn chung, xây dựng ĐNGV là vấn đề được quan tâm, Song, các công trình nghiên cứu xây dựng ĐNGV theo tư tưởng Hồ Chí Minh còn ít. Chưa có nghiên cứu về xây dựng ĐNGV ĐHTN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Luận án cần tập trung nghiên cứu làm rõ một số vấn đề sau:

Một là, phân tích làm rõ tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG, trong đó tập trung làm rõ nội dung, nguyên tắc cũng như giải pháp xây dựng ĐNNG và giá trị của tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG.

Hai là, đánh giá thực trạng xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh từ năm 2015 đến nay (2024) với những ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân của những ưu điểm, hạn chế và những vấn đề đặt ra trong quá trình xây dựng ĐNGV ĐHTN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Ba là, làm rõ những yếu tố tác động và định hướng xây dựng ĐNGV ĐHTN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Bốn là, đề xuất một số định hướng, giải pháp nhằm xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh từ nay đến năm 2030 -2045.

Tiểu kết chương 1

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đặt nền móng cho sự nghiệp xây dựng nền giáo dục Việt Nam thời đại mới. Do vậy, có rất nhiều công trình nghiên cứu về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, phong cách giáo dục Hồ Chí Minh và vận dụng hệ thống tư tưởng lý luận đó. Tuy nhiên, trực tiếp nghiên cứu về người giảng viên và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng ĐNGV thì chưa nhiều.

Liên quan đến đề tài “Xây dựng ĐNGV ĐHTN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh” đã có rất nhiều những công trình được công bố . Từ các công trình, nghiên cứu sinh đã phân tích và nhận xét về các vấn đề có liên quan đến đề tài nghiên cứu của luận án; rút ra các vấn đề đã được nghiên

cứu. Từ đó, xác định những vấn đề luận án sẽ kế thừa và những nội dung cần tiếp tục đi sâu nghiên cứu theo mục tiêu, nhiệm vụ đặt ra của luận án.

Từ kết quả nghiên cứu, khảo sát, có thể khẳng định, hiện chưa có công trình khoa học nào nghiên cứu trực tiếp về chủ đề “xây dựng ĐNGV ĐHTN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”.

Thực hiện đề tài: “Xây dựng ĐNGV ĐHTN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, nghiên cứu sinh mong muốn sẽ góp phần làm sâu sắc hơn tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng ĐNNG; xây dựng ĐNGV, từ đó vận dụng xây dựng ĐNGV đại học nói chung và xây dựng ĐNGV tại ĐHTN nói riêng.

Chương 2

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

2.1. MỘT SỐ KHÁI NIỆM LIÊN QUAN

2.1.1. Nhà giáo, giảng viên và đội ngũ giảng viên

2.1.1.1. Nhà giáo và đội ngũ nhà giáo

Thuật ngữ "nhà giáo" bao hàm cả "giáo viên", "giảng viên", "thầy giáo", "cô giáo", "người thầy", "huấn luyện viên"..., tất cả đều có chung ý nghĩa là những người tham gia vào công tác giảng dạy, đào tạo, bồi dưỡng.

Đội ngũ nhà giáo bao hàm toàn bộ những người tham gia công tác giảng dạy, đào tạo trong hệ thống giáo dục quốc dân và giáo dục chuyên nghiệp. Đây là được xem là lực lượng nòng cốt, có vai trò quyết định đối với chất lượng GD&ĐT, góp phần trực tiếp vào sự phát triển tri thức, nhân lực và văn hóa của một quốc gia.

2.1.1.2. Giảng viên và đội ngũ giảng viên

Giảng viên là nhà giáo làm nhiệm vụ giảng dạy và tham gia NCKH (ở trình độ cao đẳng trở lên), đồng thời là viên chức chuyên môn giữ vai trò trung tâm trong đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Giảng viên vừa thực hiện chức năng truyền thụ tri thức, phát triển học thuật, sáng tạo khoa học, theo các chuẩn mực nghề nghiệp và quy định của hệ thống giáo dục.

Giảng viên có quyền tự do học thuật trong khuôn khổ pháp luật và là lực lượng quyết định chất lượng, uy tín và sự phát triển bền vững của GDDH.

Đội ngũ giảng viên là tập hợp những nhà giáo được tuyển chọn, đào tạo và bồi dưỡng đạt chuẩn về phẩm chất, trình độ và năng lực chuyên môn để thực hiện nhiệm vụ giảng dạy, NCKH, CGKH-CN phục vụ cộng đồng tại các cơ sở giáo dục cao đẳng, đại học và sau đại học. Đây là lực lượng nhân lực chất lượng cao, giữ vai trò quyết định đối với chất lượng đào tạo và sự phát triển của hệ thống GDDH.

2.1.2. Xây dựng đội ngũ giảng viên

Xây dựng đội ngũ giảng viên là quá trình tổng thể các nội dung công tác, bao gồm chủ trương quy hoạch, chính sách tuyển dụng, đào tạo, bồi dưỡng và các phương thức, biện pháp quản lý, sử dụng giảng viên, nhằm xây dựng tập hợp những nhà giáo có phẩm chất đạo đức mẫu mực, tinh thần trách nhiệm cao, có trình độ chuyên môn và kỹ năng sư phạm tốt, đảm bảo số lượng, chất lượng và cơ cấu, đáp ứng yêu cầu phát triển GDDH chuyên nghiệp, hiện đại.

2.1.3. Xây dựng đội ngũ giảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ giảng viên là hệ thống quan điểm toàn diện về mục tiêu, nội dung, phương thức và nguyên tắc tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng và phát triển ĐNNG có phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, trình độ chuyên môn, năng lực sư phạm và tinh thần trách nhiệm cao, đáp ứng yêu cầu GD&ĐT, NCKH, CGKH-CN, góp phần đào tạo nguồn nhân lực, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc”

Xây dựng đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là quá trình vận dụng hệ thống quan điểm của Hồ Chí Minh về GD&ĐT và xây dựng ĐNNG vào tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng và phát triển ĐNGV, nhằm xây dựng ĐNGV bảo đảm về số lượng, hợp lý về cơ cấu, vững vàng về phẩm chất chính trị, đạo đức, có trình độ chuyên môn, năng lực giảng dạy, NCKH, CGKH-CN và tinh thần trách nhiệm, đáp ứng yêu cầu phát triển GDDH và nhiệm vụ phát triển vùng TDMNBB trong giai đoạn mới.

Về mục đích xây dựng ĐNGV ĐHTN nhằm tạo dựng tập hợp những nhà giáo vững mạnh, toàn diện có đủ năng lực thực hiện nhiệm vụ, góp phần xây dựng ĐHTN.

Về chủ thể lãnh đạo và thực hiện bao gồm (1) Đảng ủy, Ban Giám đốc ĐHTN và cấp ủy, lãnh đạo các đơn vị trực thuộc; (2) các tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể trong ĐHTN; (3) bản thân ĐNGV (4) Các cơ quan quản lý giáo dục, các tổ chức khoa học – giáo dục và xã hội có liên quan.

Về nội dung: bảo đảm số lượng; hoàn thiện cơ cấu; nâng cao chất lượng ĐNGV ĐHTN.

Phương châm, phương pháp và giải pháp xây dựng ĐNGV ĐHTN được xác định trên cơ sở hệ thống quan điểm của Hồ Chí Minh.

2.2. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ NHÀ GIÁO, ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN

2.2.1. Về vị thế, vai trò của xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên

2.2.1.1. Về vị thế, vai trò của đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên

Theo Hồ Chí Minh, ĐNNG, ĐNGV không chỉ là những người truyền đạt tri thức, mà còn là hiện thân tiêu biểu của nền văn hóa giáo dục và truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Xây dựng ĐNNG là “*bước đi đầu tiên của sự nghiệp xây dựng nền giáo dục mới*”, “*Không có thầy giáo thì không có giáo dục*”. Đó là một trách nhiệm nặng nề, nhưng rất vẻ vang”.

2.2.1.2. Vị thế, vai trò của xây dựng đội ngũ nhà giáo, xây dựng đội ngũ giảng viên

Thứ nhất, xây dựng ĐNNG, xây dựng ĐNGV nhằm kiến tạo lực lượng giữ vai trò nòng cốt trong sự nghiệp GD&ĐT, trực tiếp thực hiện nhiệm vụ đào tạo những công dân tốt, cán bộ tốt

Thứ hai, xây dựng ĐNNG, xây dựng ĐNGV là hình thành và phát triển tập hợp những nhân tố có ý nghĩa quyết định đối với chất lượng GD&ĐT và sự phát triển của cơ sở giáo dục

Thứ ba, xây dựng ĐNNG, xây dựng ĐNGV nhằm tạo lập nguồn trí thức giáo dục phục vụ sự nghiệp xây dựng và phát triển chủ nghĩa xã hội

2.2.2. Về mục đích xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên

Xây dựng ĐNNG, ĐNGV đảm bảo về chất lượng đáp ứng được yêu cầu của giáo dục hiện đại.

Xây dựng ĐNNG, ĐNGV trở thành những tấm gương sáng về “tự học suốt đời”

2.2.3. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên

2.2.3.1. Xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên tinh gọn, đủ về số lượng

2.2.3.2. Xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu về cơ cấu

2.2.3.3. Xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu về chất lượng

Thứ nhất, xây dựng phẩm chất chính trị, tư tưởng

Thứ hai, xây dựng đạo đức, lối sống và phong cách nhà giáo

Thứ ba, đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn cho ĐNNG

2.2.4. Về biện pháp xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên

2.2.4.1. Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo gắn với tự đào tạo, tự bồi dưỡng

2.2.4.2. Xây dựng môi trường dân chủ, đoàn kết, đồng thuận trong nhà trường

2.2.4.3. Tổ chức các phong trào thi đua trong trường học, nêu gương người tốt, việc tốt, nhân rộng điển hình tiên tiến

2.2.4.4. Luôn luôn chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho nhà giáo

2.3. GIÁ TRỊ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ NHÀ GIÁO VÀ ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN

2.3.1. Giá trị lý luận

2.3.1.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo đã nâng tầm giá trị truyền thống giáo dục của dân tộc Việt Nam

2.3.1.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo góp

phần nâng cao tầm vóc, vị thế của đội ngũ giảng viên và nền giáo dục Việt Nam

2.3.1.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo là tài sản tinh thần vô giá, định hướng cho Đảng và Nhà nước hoạch định đường lối xây dựng nền giáo dục Việt Nam và xây dựng đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng

2.3.2. Giá trị thực tiễn

2.3.2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo đã chỉ đạo xây dựng đội ngũ nhà giáo Việt Nam đáp ứng yêu cầu về số lượng, chất lượng, góp phần vào thắng lợi của sự nghiệp cách mạng

2.3.2.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo đã góp phần đảm bảo cho đội ngũ nhà giáo Việt Nam có chất lượng dần đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng dân tộc

2.3.2.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo, đội ngũ giảng viên góp phần hiện thực hóa công cuộc đổi mới căn bản toàn diện giáo dục đào tạo hiện nay

Tiểu kết chương 2

Chương 2 của luận án làm rõ cơ sở lý luận về xây dựng ĐNGV theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Trên cơ sở phân tích các quan điểm của Người về giáo dục, nhà giáo và công tác cán bộ, chương khái quát những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo, giảng viên, bao gồm: vị trí, vai trò, mục tiêu, nội dung và phương thức xây dựng đội ngũ. Theo đó, đội ngũ nhà giáo phải được xây dựng vững mạnh về bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và năng lực chuyên môn, bảo đảm đủ về số lượng, hợp lý về cơ cấu và ngày càng nâng cao chất lượng.

Chương cũng khẳng định tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc, vừa kế thừa truyền thống tôn sư trọng đạo của dân tộc, vừa tiếp thu tinh hoa giáo dục nhân loại và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lênin vào điều kiện Việt Nam. Đây là cơ sở lý luận quan trọng cho việc hoạch định chủ trương, chính sách phát triển ĐNGV.

Những kết quả nghiên cứu của chương là nền tảng để luận án tiếp tục phân tích, đánh giá thực trạng xây dựng ĐNGV ĐHTN ở chương tiếp theo.

Chương 3

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. KHÁI QUÁT VỀ ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN VÀ XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

3.1.1. Vài nét khái quát về Đại học Thái Nguyên

ĐHTN là một trong ba đại học vùng lớn của Việt Nam, được thành lập ngày 04/4/1994, được định hình theo mô hình Đại học vùng đa ngành, đa lĩnh vực, đào tạo chủ yếu chương trình đại học, cao đẳng, thạc sĩ, trung cấp chuyên nghiệp và dạy nghề.

3.1.2. Đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên – quá trình xây dựng và đặc điểm

Năm 2025, ĐHTN có 3.729 viên chức, người lao động, trong đó 2.415 người là cán bộ giảng viên, tham gia giảng dạy, nghiên cứu khoa học thuộc ngành nghề, lĩnh vực mà ĐHTN đào tạo. Trong số 2.415 giảng viên: có 206 GS, PGS, 1.005 TS, 98% trình độ sau ĐH, cơ bản đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp giáo dục, đào tạo.

ĐNGV ĐHTN có một số đặc điểm:

Thứ nhất, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng và ý thức hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Thứ hai, có số lượng đông đảo, năng lực chuyên môn tốt, đáp ứng được yêu cầu làm việc trong môi trường đa ngành, đa lĩnh vực.

Thứ ba, có năng lực chuyên môn tốt, được đào tạo bài bản chuyên sâu ở các cơ sở giáo dục uy tín trong và ngoài nước.

Thứ tư, luôn có tinh thần đổi mới và áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại.

Thứ năm, có năng lực nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ tốt

Thứ sáu, có nhiều thế mạnh trong hợp tác quốc tế, có tinh thần cộng đồng và nhiệt tình hỗ trợ sinh viên.

Như vậy, ĐNGV ĐHTN có đầy đủ năng lực, phẩm chất đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp giáo dục, đào tạo. Những đặc điểm này không chỉ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của ĐHTN mà còn thúc đẩy sự phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao cho khu vực trung du miền núi phía Bắc nói riêng và cả nước nói chung.

3.2. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

3.2.1. Ưu điểm và nguyên nhân

3.2.1.1. Ưu điểm

Thứ nhất, nhận thức và chủ trương xây dựng ĐNGV theo tư tưởng Hồ Chí Minh của ĐHTN đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp giáo dục, đào tạo và hội nhập quốc tế

Thứ hai, số lượng và cơ cấu ĐNGV phù hợp với đặc điểm của ĐHTN

Thứ ba, công tác đào tạo, bồi dưỡng và nghiên cứu khoa học của ĐNGV đáp ứng được sự phát triển của ĐHTN

Thứ tư, công tác tuyển dụng, quy hoạch và sử dụng ĐNGV phù hợp với tình hình của ĐHTN

Thứ năm, việc thực hiện chế độ, chính sách được đảm bảo và tạo động lực để ĐNGV yên tâm công tác, làm việc

3.2.1.2. Nguyên nhân của các ưu điểm

Một là, chủ trương của Đảng về xây dựng ĐNGV phù hợp với thực tiễn của ĐHTN.

Hai là, trong quá trình xây dựng ĐNGV, ĐHTN đã vận dụng đúng đắn, linh hoạt, sáng tạo những chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về phát triển giáo dục – đào tạo, xây dựng ĐNGV phù hợp với thực tiễn của ĐHTN.

Ba là, ĐHTN đã nhận thức đúng đắn tầm quan trọng của việc xây

dụng, phát triển ĐNGV đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo và hội nhập quốc tế.

Bốn là, ĐNGV ĐHTN được tuyển chọn, đào tạo một cách bài bản, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức cách mạng trong sáng, có tinh thần trách nhiệm cao, tâm huyết với nghề nghiệp, năng lực, trình độ chuyên môn cao, có khả năng nghiên cứu khoa học, được rèn luyện thông qua thực tiễn, tin học, ngoại ngữ ngày càng được nâng cao.

3.2.2. Hạn chế và nguyên nhân

3.2.2.1. Hạn chế

Thứ nhất, ĐNGV có trình độ cao của ĐHTN vẫn còn ít so với các trường Đại học khác trong cả nước

Thứ hai, việc sử dụng ĐNGV của ĐHTN còn một số bất cập

Thứ ba, ĐNGV của ĐHTN có trình độ cao nhưng không cân đối giữa ngành đào tạo và lĩnh vực nghiên cứu

Thứ tư, một số trường Đại học thành viên chưa thật sự quan tâm đến công tác xây dựng, phát triển ĐNGV

3.2.2.2. Nguyên nhân của hạn chế

Một là, một số văn bản quy phạm pháp luật của Nhà nước về giáo dục, đào tạo còn chưa phù hợp với đặc thù của đại học vùng như ĐHTN.

Thứ hai, ĐHTN vẫn chưa có nhiều chính sách đột phá nhằm ưu tiên, khuyến khích, tạo điều kiện để ĐNGV phấn đấu, phát triển.

Thứ ba, một số đơn vị, trường Đại học thành viên chưa quán triệt đầy đủ, sâu sắc quán triệt đầy đủ, sâu sắc những chủ trương, quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, Bộ Giáo dục và Đào tạo về xây dựng ĐNNG.

Thứ tư, một số giảng viên nhận thức và trách nhiệm chưa cao, thiếu tự giác, tích cực trong việc học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ chuyên môn.

3.3. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG XÂY DỰNG ĐNGV ĐHTN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Thứ nhất, vấn đề nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng và hiệu lực quản lý của ban lãnh đạo Đại học và các đơn vị thành viên trong xây dựng ĐNGV nhằm bảo đảm phát triển ĐNGV đồng bộ về số lượng, hợp lý về cơ cấu và ngày càng nâng cao về chất lượng.

Thứ hai, vấn đề nâng cao chất lượng đào tạo và bồi dưỡng nhằm

phát triển trình độ chuyên môn, năng lực nghề nghiệp và chất lượng toàn diện của ĐNGV

Thứ ba, vấn đề đổi mới công tác tuyển dụng, sử dụng, kiểm tra, giám sát, đánh giá và phát huy năng lực ĐNGV nhằm bảo đảm sự phát triển đồng bộ về phẩm chất chính trị, đạo đức, năng lực nghề nghiệp và chất lượng thực chất của ĐNGV.

Thứ tư, vấn đề bảo đảm cơ chế, chính sách, chế độ đãi ngộ và xây dựng môi trường phát triển thuận lợi nhằm tạo động lực cho ĐNGV rèn luyện, cống hiến và gắn bó lâu dài với nhà trường.

Thứ năm, vấn đề tăng cường nguồn lực, điều kiện làm việc, môi trường nghiên cứu và mở rộng hợp tác quốc tế nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, NCKH và năng lực hội nhập của ĐNGV.

Thứ sáu, vấn đề phát huy tính chủ động, tự học, tự bồi dưỡng và năng lực thích ứng với yêu cầu hội nhập quốc tế của ĐNGV ĐHTN

Tiểu kết chương 3

Chương 3 của luận án đã tập trung khảo sát, phân tích và đánh giá thực trạng xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong những năm gần đây. Trong quá trình xây dựng và phát triển, ĐHTN luôn thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Dù khó khăn đến đâu cũng phải thi đua dạy tốt, học tốt”, coi đây là phương châm hành động nhằm góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ giáo dục, đào tạo và hội nhập quốc tế. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ ĐHTN, công tác xây dựng ĐNGV đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Nhận thức và chủ trương xây dựng ĐNGV theo tư tưởng Hồ Chí Minh từng bước được quán triệt và triển khai trong toàn hệ thống; số lượng và cơ cấu ĐNGV từng bước được củng cố, phù hợp với đặc điểm và yêu cầu phát triển của ĐHTN; công tác đào tạo, bồi dưỡng, NCKH của giảng viên ngày càng được chú trọng; việc tuyển dụng, quy hoạch, sử dụng và thực hiện chế độ chính sách đối với ĐNGV từng bước được quan tâm, tạo điều kiện cho ĐNGV phát triển cả về năng lực chuyên môn và phẩm chất nghề nghiệp.

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình xây dựng ĐNGV ở ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh vẫn còn bộc lộ một số hạn chế nhất định như: chất lượng ĐNGV chưa thật sự đồng đều; cơ cấu ĐNGV ở một số ngành, lĩnh vực còn bất hợp lý; hoạt động đào tạo, bồi dưỡng và

NCKH chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu phát triển giáo dục đại học trong bối cảnh mới. Luận án cũng đã phân tích và làm rõ các nguyên nhân của những thành tựu và hạn chế này, xuất phát từ cả yếu tố khách quan và chủ quan, bao gồm điều kiện phát triển giáo dục đại học, cơ chế chính sách, cũng như nhận thức và năng lực tổ chức thực hiện trong quá trình xây dựng ĐNGV.

Từ thực tiễn đó, chương đã chỉ ra một số vấn đề đặt ra đối với việc xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay. Việc nhận diện đúng và giải quyết hiệu quả những vấn đề này có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao chất lượng và hiệu quả xây dựng ĐNGV, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học. Những kết quả phân tích ở chương này là cơ sở thực tiễn quan trọng để luận án tiếp tục đề xuất phương hướng và giải pháp xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong chương tiếp theo.

Chương 4

DỰ BÁO NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG, ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN 2045

4.1. DỰ BÁO NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN HOẠT ĐỘNG XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TẠI ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN 2045.

4.1.1. Tác động của quá trình toàn cầu hóa và cuộc cách mạng khoa học công nghệ

4.1.2. Tác động từ chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về phát triển giáo dục đại học và xây dựng ĐNGV

4.1.3. Tác động từ yêu cầu phát triển vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ đối với việc xây dựng ĐNGV ĐHTN

4.1.4. Tác động từ thực hiện mục tiêu, chiến lược xây dựng, phát triển ĐHTN đối với việc xây dựng ĐNGV

4.2. ĐỊNH HƯỚNG XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN 2045

Một là, phát triển ĐNGV bảo đảm số lượng hợp lý, cân đối theo cơ cấu ngành nghề và yêu cầu tái cơ cấu ĐHTN

Hai là, nâng cao chất lượng ĐNGV theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế

Ba là, phát triển môi trường làm việc, cơ chế khuyến khích và văn hóa học thuật nhằm phát huy năng lực và tinh thần sáng tạo của giảng viên

4.3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TẠI ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN ĐẾN NĂM 2030 TẦM NHÌN 2045

4.3.1. Phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng và quản lý của chính quyền trong xây dựng đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Các cấp ủy đảng ĐHTN, các trường thành viên, các cơ quan, đơn vị chức năng cần phải nhận thức đầy đủ, sâu sắc, vị trí, vai trò cũng như tầm quan trọng của ĐNGV đối với sự nghiệp giáo dục, đào tạo đại học. Từ đó, ban hành những chủ trương, chính sách, xác định vai trò, nhiệm vụ của mỗi cá nhân, tổ chức trong xây dựng ĐNGV; làm tốt công tác tổng kết, đánh giá thực trạng, dự báo xu hướng phát triển của giáo dục, đào tạo trong nước và thế giới để từ đó đưa ra những chủ trương, định hướng phát triển ĐNGV đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp giáo dục, đào tạo cũng như hội nhập quốc tế. Trong quá trình đó, cần phải quán triệt sâu sắc những quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về giáo dục, đào tạo vào thực tiễn đơn vị mình. Việc tăng cường hơn nữa sự lãnh đạo của cấp ủy đảng, chính quyền cũng như các cơ quan, đơn vị chức năng của ĐHTN chính là điều kiện quan trọng để thực hiện tốt những mục tiêu, nhiệm vụ đã đặt ra trong xây dựng ĐNGV.

4.3.2. Nâng cao chất lượng đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học

Thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng ĐNGV chính là cơ sở

quan trọng để nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo cũng như uy tín của ĐHTN. Đây cũng là yếu tố để người học lựa chọn ĐHTN cũng như các trường thành viên học tập và nghiên cứu. Song việc bồi dưỡng, nâng cao năng lực, trình độ của ĐNGV ĐHTN cần phải được thực hiện thường xuyên, liên tục nhằm cập nhật kịp thời những thành tựu của giáo dục thế giới áp dụng trực tiếp đối với công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học ở trong nước.

4.3.3. Đổi mới công tác tuyển dụng, nâng cao chất lượng giảng dạy, nghiên cứu khoa học của đội ngũ giảng viên và việc tự chủ của các trường đại học

Xây dựng ĐNGV ĐHTN là nhiệm vụ tổng thể, trong đó tuyển dụng, sắp xếp hợp lý và nâng cao chất lượng giảng dạy, nghiên cứu khoa học giữ vai trò then chốt. Công tác tuyển dụng cần bảo đảm công khai, minh bạch, ứng dụng công nghệ giám sát, gắn với cam kết rèn luyện và phát triển nghề nghiệp của giảng viên sau trúng tuyển. Đồng thời, ĐHTN cần có chính sách thu hút nhân lực trình độ cao, tinh gọn đội ngũ, phát triển các nhóm giảng dạy – nghiên cứu liên ngành và đẩy mạnh tự chủ đại học nhằm tạo động lực, nâng cao thu nhập và phát huy năng lực giảng viên trong bối cảnh hội nhập.

4.3.4. Thực hiện tốt chế độ, chính sách đãi ngộ, tôn vinh, khen thưởng đối với đội ngũ giảng viên, tạo môi trường làm việc thuận lợi để đội ngũ giảng viên rèn luyện và cống hiến

Chế độ, chính sách và môi trường làm việc giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong xây dựng, phát triển ĐNGV ĐHTN, bởi đây là sự cụ thể hóa chủ trương của Đảng, Nhà nước và tư tưởng Hồ Chí Minh về chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho nhà giáo. Việc thực hiện đầy đủ, đồng bộ các chính sách về tiền lương, phụ cấp, phúc lợi, đào tạo – bồi dưỡng, tôn vinh và khen thưởng sẽ tạo động lực để giảng viên yên tâm công tác, không ngừng phấn đấu trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Bên cạnh đó, ĐHTN cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống chính sách đãi ngộ, phát huy vai trò lãnh đạo của các cấp ủy, tăng cường kiểm tra, giám sát nhằm bảo đảm quyền lợi chính đáng của giảng viên. Đồng thời, việc xây dựng môi trường

làm việc dân chủ, kỷ cương, đoàn kết, lành mạnh và kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện tiêu cực trong giáo dục là điều kiện quan trọng để giữ vững phẩm chất đạo đức, phát huy năng lực sáng tạo và nâng cao chất lượng ĐNGV.

4.3.5. Tăng cường đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, đẩy mạnh hoạt động hợp tác quốc tế

Nâng cao chất lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học của ĐNGV ĐHTN phụ thuộc lớn vào điều kiện cơ sở vật chất và môi trường làm việc. Vì vậy, cần đầu tư đồng bộ hạ tầng, giảng đường, phòng nghiên cứu, thư viện số, công nghệ thông tin và phòng thí nghiệm hiện đại. Đồng thời, ĐHTN phải đẩy mạnh hợp tác quốc tế, hỗ trợ giảng viên học tập, nghiên cứu ở nước ngoài, nâng cao năng lực ngoại ngữ, tin học và kỹ năng hội nhập, đáp ứng yêu cầu giáo dục đại học hiện nay.

4.3.6. Phát triển năng lực tự học và tự bồi dưỡng của đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên

Tự học, tự bồi dưỡng là động lực nội sinh quan trọng đối với sự phát triển nghề nghiệp của giảng viên, phù hợp sâu sắc với tư tưởng Hồ Chí Minh về “học nữa, học mãi”. Vận dụng quan điểm đó, việc phát huy tinh thần tự học của ĐNGV ĐHTN cần gắn với nâng cao nhận thức nghề nghiệp, xây dựng môi trường học thuật dân chủ, khuyến khích nghiên cứu và chia sẻ tri thức. Đồng thời, phải đổi mới cơ chế, chính sách, phát triển bồi dưỡng trực tuyến, tài nguyên mở và gắn tự học với nghiên cứu khoa học, đổi mới giảng dạy, qua đó tạo nền tảng bền vững nâng cao chất lượng ĐNGV.

4.3.7. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và đánh giá quá trình xây dựng đội ngũ giảng viên

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về “có kiểm tra thì công việc mới chạy”, công tác kiểm tra, giám sát xây dựng ĐNGV ĐHTN cần tập trung vào sáu nội dung cơ bản: (1) thống nhất nhận thức đúng đắn về vai trò hỗ trợ phát triển của kiểm tra, giám sát; (2) hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn, tiêu chí đánh giá giảng viên theo hướng công khai, minh bạch, phù hợp chuẩn nghề nghiệp; (3) đổi mới phương pháp kiểm tra theo hướng đa

chiều, kết hợp đánh giá định kỳ, thường xuyên và tự đánh giá, có ứng dụng công nghệ; (4) tăng cường kiểm tra việc thực hiện kế hoạch phát triển nghề nghiệp cá nhân của giảng viên; (5) gắn kết quả kiểm tra, đánh giá với quy hoạch, sử dụng, bổ nhiệm và khen thưởng giảng viên; (6) xây dựng đội ngũ làm công tác kiểm tra chuyên nghiệp, công tâm, am hiểu chuyên môn, bảo đảm hiệu quả và thực chất trong xây dựng ĐNGV.

Tiểu kết chương 4

Chương 4 của luận án tập trung phân tích các định hướng và đề xuất hệ thống giải pháp nhằm xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong bối cảnh hiện nay. Trên cơ sở nhận diện những tác động của các yếu tố trong nước và quốc tế đối với giáo dục đại học, chương khẳng định rằng quá trình xây dựng ĐNGV ĐHTN chịu ảnh hưởng của nhiều điều kiện khách quan và chủ quan. Bên cạnh những thuận lợi do chủ trương đổi mới giáo dục đại học, xu thế hội nhập quốc tế và sự phát triển của khoa học – công nghệ mang lại, vẫn tồn tại không ít khó khăn, thách thức cần được nhận diện và giải quyết. Vì vậy, việc xây dựng ĐNGV cần quán triệt sâu sắc các quan điểm, định hướng và chính sách của Đảng, Nhà nước cũng như tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo; đồng thời coi đây là một khâu đột phá quan trọng trong quá trình đổi mới giáo dục và đào tạo, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học và vị thế của ĐHTN trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam.

Trên cơ sở những kết quả đạt được và các hạn chế đã được phân tích ở chương trước, chương 4 đã đề xuất một số giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao chất lượng xây dựng ĐNGV ĐHTN trong thời gian tới. Các giải pháp tập trung vào việc phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng, chính quyền và các đơn vị chức năng trong công tác xây dựng đội ngũ; nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng giảng viên đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục đại học và hội nhập quốc tế; nâng cao hiệu quả công tác tuyển dụng, sử dụng, đánh giá giảng viên gắn với yêu cầu tự chủ đại học; đồng thời chú trọng thực hiện các chế độ, chính sách đãi ngộ, tôn vinh và khen thưởng

nhằm tạo động lực và môi trường làm việc thuận lợi để giảng viên phát huy năng lực, cống hiến cho sự nghiệp giáo dục. Bên cạnh đó, chương cũng nhấn mạnh vai trò của việc tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, mở rộng hợp tác quốc tế và xây dựng môi trường học thuật năng động nhằm hỗ trợ sự phát triển toàn diện của ĐNGV.

Các giải pháp được đề xuất có tính chất tổng thể và có mối quan hệ chặt chẽ với nhau trong quá trình xây dựng ĐNGV. Vì vậy, việc triển khai cần được thực hiện một cách đồng bộ, phù hợp với điều kiện thực tiễn của ĐHTN để bảo đảm tính hiệu quả và bền vững. Thông qua đó, góp phần xây dựng ĐNGV ĐHTN có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng và trình độ chuyên môn cao, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học, đồng thời thực hiện tốt sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nghiên cứu khoa học và lan tỏa tri thức phục vụ sự phát triển bền vững của vùng TDMNBB cũng như của cả nước.

KẾT LUẬN

Thứ nhất, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ nhà giáo là bộ phận quan trọng trong hệ thống tư tưởng của Người về giáo dục và đào tạo, đồng thời là nền tảng lý luận định hướng cho việc xây dựng ĐNGV hiện nay. Theo Hồ Chí Minh, người thầy không chỉ truyền đạt tri thức mà còn thực hiện sứ mệnh “trồng người”, góp phần bồi dưỡng trí tuệ và nhân cách cho các thế hệ tương lai. Vì vậy, đội ngũ nhà giáo phải được xây dựng toàn diện về phẩm chất chính trị, đạo đức và năng lực chuyên môn, bảo đảm yêu cầu “vừa hồng, vừa chuyên”. Những quan điểm của Người về nêu gương, tự học, tự rèn luyện và trách nhiệm xã hội của nhà giáo vẫn giữ nguyên giá trị phương pháp luận đối với việc xây dựng ĐNGV đại học trong bối cảnh đổi mới và hội nhập.

Thứ hai, trên cơ sở nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh, luận án đã làm rõ nội dung cốt lõi và xây dựng khung lý luận cho việc phát triển

ĐNGV đại học theo tư tưởng của Người. Theo đó, xây dựng ĐNGV là quá trình phát triển toàn diện, bao gồm các yếu tố: phẩm chất chính trị và đạo đức nghề nghiệp; năng lực chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm; động lực nghề nghiệp và trách nhiệm xã hội; cùng với môi trường học thuật và cơ chế chính sách phù hợp. Luận án đồng thời vận dụng khung lý luận này vào điều kiện đặc thù của ĐHTN – một đại học vùng gắn với nhiệm vụ đào tạo, nghiên cứu khoa học và phục vụ phát triển kinh tế – xã hội khu vực TDMNBB.

Thứ ba, luận án đã phân tích và đánh giá thực trạng xây dựng ĐNGV ĐHTN trong thời gian qua. Kết quả cho thấy ĐNGV của ĐHTN đã có bước phát triển về quy mô và chất lượng; nhiều giảng viên tích cực đổi mới phương pháp giảng dạy, tham gia nghiên cứu khoa học và góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Công tác đào tạo, bồi dưỡng giảng viên được quan tâm; môi trường học thuật từng bước được cải thiện; một số cơ chế chính sách đãi ngộ được điều chỉnh phù hợp hơn với yêu cầu phát triển. Với vai trò là đại học vùng, ĐNGV ĐHTN đã có đóng góp quan trọng trong đào tạo nguồn nhân lực và nghiên cứu khoa học phục vụ phát triển khu vực TDMNBB. Tuy nhiên, đội ngũ vẫn còn một số hạn chế như trình độ chưa đồng đều, số lượng giảng viên trình độ cao còn hạn chế và một số cơ chế chính sách chưa thật sự phù hợp.

Thứ tư, từ việc đánh giá thực trạng, luận án chỉ ra những vấn đề đặt ra đối với việc xây dựng ĐNGV ĐHTN trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học. Đó là yêu cầu nâng cao chất lượng đội ngũ; chuẩn hóa theo chuẩn nghề nghiệp; tăng cường năng lực nghiên cứu khoa học và công bố quốc tế; thích ứng với chuyển đổi số; đồng thời nâng cao năng lực tự chủ và quản trị nghề nghiệp của giảng viên. Với đặc thù của một đại học vùng miền núi, ĐNGV còn phải gắn kết tri thức khoa học với thực tiễn phát triển của khu vực TDMNBB.

Thứ năm, việc xây dựng ĐNGV ĐHTN trong thời gian tới chịu tác động của nhiều yếu tố như quá trình đổi mới giáo dục đại học, xu thế hội nhập quốc tế, sự phát triển của khoa học – công nghệ và chuyển đổi số,

cũng như yêu cầu phát triển bền vững của vùng TDMNBB. Những yếu tố này vừa mở ra cơ hội, vừa đặt ra thách thức, đòi hỏi ĐNGV phải không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực nghiên cứu và khả năng thích ứng với môi trường giáo dục đại học hiện đại.

Thứ sáu, trên cơ sở kết hợp nghiên cứu lý luận và khảo sát thực tiễn, luận án đề xuất hệ thống phương hướng và giải pháp xây dựng ĐNGV ĐHTN theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Các giải pháp tập trung vào tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng và quản lý của nhà trường; nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng giảng viên; đổi mới tuyển dụng, sử dụng và đánh giá; nâng cao chất lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học; thực hiện tốt chính sách đãi ngộ; mở rộng hợp tác quốc tế; phát huy tinh thần tự học, tự bồi dưỡng và tăng cường kiểm tra, giám sát trong quá trình xây dựng đội ngũ. Các giải pháp cần được triển khai đồng bộ để phát huy hiệu quả trong thực tiễn.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Đinh Thị Hiền (2025), “Một số giải pháp tiếp tục phát triển đội ngũ giảng viên Đại học Thái Nguyên hiện nay”, *Tạp chí Giáo dục lý luận*, số 3, tr.65-69.
2. Đinh Thị Hiền (2025), “Xây dựng và phát triển đội ngũ giảng viên tại Đại học Thái Nguyên (2015 - 2024) - Chủ trương, kết quả và kinh nghiệm”, *Tạp chí Lịch sử Đảng*, <https://tapchilichsudang.vn/xay-dung-va-phat-trien-doi-ngu-giang-vien-tai-dai-hoc-thai-nguyen-2015-2024-chu-truong-ket-qua-va-kinh-nghiem.html>
3. Đinh Thị Hiền (2024), “Xây dựng đội ngũ giảng viên tại Đại học Thái Nguyên theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số 63 (5-6/2024), tr.95-99.